

moeder en familie maar hij kan er met niemand over praten. Kamanayo volgt filmschool en kan als cameraman herhaaldelijk reportages maken in Rwanda. Na jaren vindt hij zijn moeder terug, zij is blind geworden door mishandelingen tijdens de eerste burgeroorlog.

Valk

Kamanayo's vader wou zijn kind niet kennen. En zijn moeder heeft hem afgestaan. Kan iemand vanuit deze gegevenheid een leven maken? De belangrijke plaats van de grootmoeder in het verhaal en in de film, is verbonden met de naam die zij haar kleinzoon heeft gegeven en die gelezen kan worden als een aansporing om het 'lot' van de dubbele oorsprong en de daaruit voortvloeiende afwijzing te aanvaarden. In de film wordt de geest van de grootmoeder voorgesteld als een valk: haar geest overbrugt de afstand tussen Europa en Afrika en begeleidt Kamanayo. In de film getuigt Kamanayo over de manier waarop wat gebeurd is het kind in hem heeft gekwetst. Maar de film zelf wordt een manier om met

die onmogelijke dubbele oorsprong om te gaan en het lot betekenis te geven. Kamanayo vertelt niet enkel zijn verhaal, maar heeft zijn moeder en vader opgezocht en laat hen ook hun verhaal vertellen. Het gesprek met zijn moeder werd op het moment zelf opgenomen; met de vader werd de zoektocht en het gesprek van de eerste ontmoeting later overgedaan voor de opname.

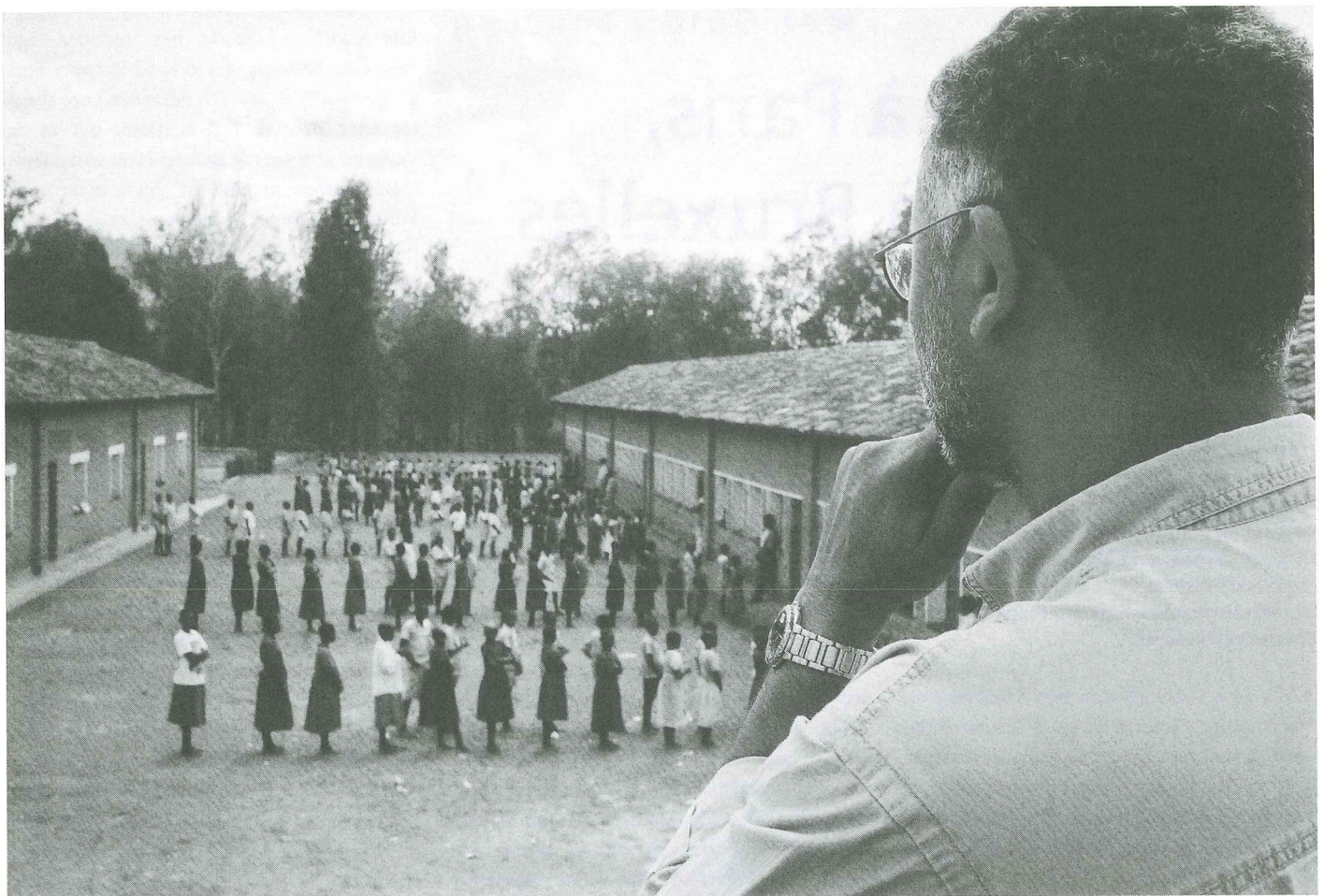
De vader van Kamanayo blijkt een kind van zijn tijd. Hij was de koloniaal die zonder schuldbesef van zijn leven geniet. Rwanda is een paradijs, hij neemt de rijkdom, het goud en de vrouwen, en heeft er op latere leeftijd geen spijt van. Op de vraag of hij zijn leven op dezelfde manier zou leven antwoordt hij posi-

Ik wil de term multiculturalisme op een bespiegelende manier benaderen, niet als een duidelijk omlind doel of een concrete toestand, maar als een esthetisch en zelfs ethisch principe waar een aantal moderne historische ontwikkelingen van doordrongen zijn die bevestigd worden door de hetero-culturele dynamiek van het hedendaagse stadsleven. Misschien moeten we ons afvragen wat er gebeurt als we de politieke implicaties van multiculturalisme omarmen in plaats van ze uit de weg te gaan. Dit hoeft niet ten koste te gaan van creativiteit en artistieke autonomie, maar het vereist wel een kritische kijk op de relatie tussen cultuur, geschiedenis en macht.

[Paul Gilroy]

tief: 'Waarom niet, het is toch goed geweest?' Dit antwoord gaat voorbij aan al wat de kolonisatie heeft aangericht of ontkent dat, maar tegelijk zegt de vader dat hij de zoon uit zijn relatie met de zwarte vrouw wil en aanvaardt. Na de dood van zijn blanke vrouw neemt hij Kamanayo op in de familie en erkent hem wettelijk als zoon. Het contact

en het gesprek met de vader is mogelijk gemaakt door de moeder. Uit het gesprek met zijn moeder, waarin Kamanayo vraagt naar haar verhouding tot zijn vader, blijkt immers dat zij hem, na al die tijd, niet haat –en dat is wat het de zoon mogelijk maakt zijn vader te aanvaarden. Het gesprek met de oude vrouw is geheel ontdaan van sentimentaliteit.

Kazungu, de metis (Georges Kamanayo) FOTO: MICHEL CLINKEMAILLE